

Miljøgodkendelse

Hovedvejen 75,
4320 Lejre

Efter § 16a stk. 2
i husdyrbrugsloven

10. december 2020

LEJRE
KOMMUNE

Datablad

§ 16a stk. 2 godkendelse til slagtesvin- og/eller smågriseproduktion, Hovedvejen 75, 4320 Lejre

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Engskel grise Hovedvejen 75 4320 Lejre Tlf.nr.: 23314078 kim@bjergagergaardw.dk
Ansøgers CVR	39571307 (svin)/39173131 (høns)
Ansøgers CHR	110883
Ansøgers konsulent	Heidi Ledskov Rådgivningsvirksomheden VKST I/S Fulbyvej 15 4180 Sorø Tlf.nr.: 70279000 Mobil: 51489081 Mail: hsl@Vkst.dk
Ejer	Lars Berg Olsen. Driftsbygningerne lejes af Kim Wamsler
Ejendommens adresse	Engskelgård, Hovedvejen 75, 4320 Lejre
Ejendomsnummer	3500009420
Matr. Nr.	8d Øm By, Glim m.fl.
Tilsynsmyndighed	Lejre Kommune
Journal nr.	20/5821
Ansøgnings id	Skema nr. 218996 v. 7

Indholdsfortegnelse

Den samlede godkendelse består af 4 sammenhængende dele:

1. Kort resume
2. Afgørelse med klagevejledning
3. Vilkår, der er forudsætningerne for miljøgodkendelsen
4. Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og Lejre Kommunes vurderinger, som ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Redegørelsen i kapitel 4 beskriver landbrugets beliggenhed, indretning og drift, samt den miljøpåvirkning der er fra husdyrproduktionen. Her er også beskrevet, hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Beskrivelsen af de enkelte afsnit afrundes med kommunens vurderinger af, hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde, hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises til de vilkår, der er stillet for at imødegå påvirkningen.

Indholdsfortegnelse	3
1 Ikke-teknisk resume.....	6
2 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	8
2.1 Klagevejledning.....	10
2.2 Udtalelse fra andre myndigheder	11
2.3 Høring	11
2.4 Offentliggørelse af afgørelsen	12
3 Vilkår for miljøgodkendelse	13
3.1 Generelle vilkår.....	13
3.2 Vilkår vedrørende anlægget.....	13
3.3 Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol.....	17
3.4 Ophør	17
4 Miljøgodkendelsens forudsætninger - miljøteknisk beskrivelse og Lejre Kommunes vurderinger.....	19
4.1 Baggrund.....	19
4.1.1 Sagsforløb.....	19
4.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold.....	20
4.2 Husdyrbrugets anlæg.....	20
4.2.1 Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav.....	21
4.2.2 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	22
4.2.3 Produktionsareal og gødningsopbevaringsareal.....	22
4.2.4 Gødningsproduktion og –håndtering.....	25
4.2.5 Ammoniak- og lugtreducerende teknologier	26
4.2.6 Ammoniakemission, naturvurdering og Bilag IV-arter.....	27
4.2.7 Lugt	34
4.2.8 Støv	35
4.2.9 Støjkilder og rystelser.....	35
4.2.10 Transport, til- og frakørsler.....	36
4.2.11 Lys.....	38
4.2.12 Fluer og skadedyr	38
4.2.13 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen.....	39
4.2.14 Olie.....	40
4.2.15 Affald, kemikalier og pesticider.....	41
4.2.16 Management, herunder risici og uheld	42
4.3 Egenkontrol	42
4.4 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.	43
BAT-krav	44
4.5 Miljøkonsekvensrapport.....	45

4.6 Samlet vurdering.....	45
Bilag 1: Situationsplan.....	46
Bilag 2: Beredskabsplan	47
Bilag 3: Opgørelse af produktionsareal	48
Bilag 4: Ansøgers miljøkonsekvensrapport	49

1 Ikke-teknisk resume

Engskel grise ansøger om § 16a stk. 2 godkendelse efter husdyrbrugsloven¹ til stald- og husdyrgødningsopbevaringsanlæggene på ejendommen. På ejendommen Engskelgård er der en eksisterende slagtesvine- og smågriseproduktion samt et mindre hønsehold. Med den nye godkendelse vil produktionen fremadrettet alene skulle vurderes efter produktionsarealets størrelse og ikke antallet og vægt af dyr, hvilket vil gøre det muligt at have lidt flere slagtesvin med en højere afgangsvægt og/eller smågrise på ejendommen ved at udnytte det eksisterende anlæg bedre. I forhold til nudriften og 8-års driften er der tale om en mindre udvidelse af produktionsarealet, idet udleveringsrummet inddrages som produktionsareal. Der sker ingen bygningsmæssige udvidelser med godkendelsen.

Der blev i januar 2016 udarbejdet en § 12 miljøgodkendelse. Denne godkendelse gav tilladelse til at udvide dyreholdet fra 9.540 smågrise, 7.560 slagtesvin og 3 heste til 19.000 smågrise, 9.600 slagtesvin samt 340 høns i eksisterende stalde.

Der ønskes godkendelse af et produktionsareal til dyreholdet (staldanlægget) samt godkendelse af husdyrgødningslagre på følgende størrelser:

- **Produktionsareal på samlet 1.831 m² stald**
- **Overfladeareal husdyrgødningslager på 756 m²**

Godkendelses- og tilsynsmyndighed er Lejre Kommune.

Ejendommens anlæg til dyreholdet fremgår af nedenstående kortudsnit.

¹ Bekendtgørelse nr. 520 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 01/05/2019

Det ansøgte medfører krav om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 16a. På baggrund af antallet af stipladser til slagtesvin (i alt 2.100 stk.), er der tale om et IE-brug. Produktionen skal derfor godkendes efter lovens § 16a stk. 2.

Miljømæssige forhold

Ansøgningen viser, at det ansøgte produktionsareal med de ansøgte staldtyper og dyretyper, overholder emissionsgrænseværdierne for bedst tilgængelig teknologi (BAT). Det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper.

Det er i ansøgningen beregnet, at lugtgenekriteriet til omgivelserne er overholdt.

Udvidelsen (i eksisterende stald) overholder de generelle afstandskrav jf. husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Produktionen forventes ikke at ville give anledning til væsentlige støj, støv, lys eller transportgener for de omkringboende. Det er Lejre Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når godkendelsens vilkår overholdes.

Øvrigt

Ansøgningen indeholder en miljøkonsekvensrapport, der indgår i den samlede vurdering. Ligeledes skal der forefindes en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

2 Afgørelse om miljøgodkendelse

Lejre Kommune meddeler hermed samlet godkendelse til husdyrproduktion tilknyttet ejendommen beliggende Hovedvejen 75, 4320 Lejre med CVR-nummer 39571307. Der er også et andet CVR på ejendommen, hvor hønsene er registreret under: Engskel Naturæg CVR 39173131. Forureningen fra hønsene er som worst case taget med i diverse beregninger og vurderinger i denne godkendelse af Engskel grise.

Miljøgodkendelsen giver godkendelse til, at bedriften drevet på Hovedvejen 75 kan drives med **et maksimalt produktionsareal på samlet 1.831 m² stald og 756 m² overfladeareal til husdyrgødningslager.**

Godkendelsen er en samlet miljøgodkendelse af anlægget, som omfatter:

Staldafsnit	Ansøgt drift - staldsystem og produktionsareal	Nudrift - staldsystem og produktionsareal	8-års drift - staldsystem og produktionsareal
Eksisterende svinestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet): 101 m²		
Eksisterende svinestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv: 603 m²	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv: 603 m²	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv: 603 m²
Eksisterende svinestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv: 1.081 m²	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv: 1.081 m²	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv: 1.081 m²
Hønestald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer 46 m ²	46 m ²	-
Hestestald	-	90 m ²	90 m ²
I alt	1.831 m²	1.820 m²	1.774 m²

De godkendte anlæg fremgår af situationsplanen på bilag 1 og opgørelse af produktionsarealer på bilag 3.

Når denne miljøgodkendelse tages i brug, erstatter den samtidig den nugældende miljøgodkendelse af den 29. januar 2016.

Godkendelsen gives i henhold til § 16a stk. 2 i Husdyrbrugsloven² med de vilkår, som fremgår af godkendelsen samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³.

Lejre Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforeneligt med hensynet til omgivelserne. Lejre Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugsloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest den 10. december 2026. Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldsystemer, teknologier og husdyrgødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyrearter og dyretyper før ændringen er anmeldt til og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Miljøgodkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel fremtidig tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller spildevand m.v. skal søges separat hos Lejre Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Retsbeskyttelse og revurdering

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugsloven.

Jævnfør §§ 39 - 41 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, skal en § 16 a stk. 2 miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages dog efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber. Lejre Kommune forventer at revurdere husdyrbruget i 2028.

---

² Bekendtgørelse nr. 520 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 01/05/2019

³ Bekendtgørelse nr. 1261 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug af 29/11/2019

2.1 *Klagevejledning*

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer, som angivet i §§ 84-87 i husdyrbrugsloven, og enhver der har en væsentlig individuel interesse i sagen.

Orientering om at der er meddelt godkendelse, er offentliggjort på Lejre Kommunes hjemmeside www.lejre.dk (under nyheder, afgørelser). Godkendelsen er offentliggjort på digital miljøadministration (<https://dma.mst.dk>) den 10. december 2020.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugsloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens meddeles/offentlig bekendtgøres, dvs. inden den 7. januar 2021 kl. 23.59 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Eventuel klage indsendes via Miljø- og Fødevareklagenævnets Klageportal, som ligger på www.nmkn.dk. På forsiden af www.nmkn.dk findes link til Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID, hvor der findes et link til klageportalen.

Klagen bliver sendt til Lejre Kommune af Klageportalen og klagen er formelt indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til klagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af klager over afgørelser koster et gebyr på 900 kr. for privatpersoner, mens virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Ansøger vil blive underrettet, såfremt der inden klagefristens udløb, indgives klage fra anden side.

Lejre Kommune skal desuden gøre ansøger opmærksom på, at virksomheden har ret til aktindsigt. Tidspunkt for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med sagsbehandleren.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrbrugslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter offentliggørelsen. Er afgørelsen påklaget, forlænges fristen til 6 måneder efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af sagen.

2.2 *Udtalelse fra andre myndigheder*

Det ansøgte vurderes ikke at medføre væsentlige miljøgener i nabokommune. Det vurderes derfor ikke relevant at sende udkast til godkendelse i høring i andre kommuner.

2.3 *Høring*

For annoncering

Ansøgningsmaterialet blev sendt i for-offentlighed på kommunens hjemmeside www.lejre.dk og på digital miljøadministration (<https://dma.mst.dk>) fra den 13. juli 2020 til den 27. juli 2020. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningsmaterialet i for-offentlighedsperioden.

Øvrig høring

I forbindelse med sagsbehandlingen har udkast til miljøgodkendelse været i nabohearing. Relevante naboer samt beboelser inden for konsekvensradius for lugtgener får meddelelse om udkastet tilsendt. Desuden høres ejeren af ejendommen, dennes konsulent og evt. andre parter.

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse blev sendt i høring den 3. november 2020 til den 2. december 2020 (9. december hvis det blev modtaget med fjernpost), hos alle, der er høringsberettigede i sagen - med 30 dages frist til at indsende eventuelle kommentarer.

Der indkom høringssvar fra en nabo, som over tid generelt har oplevet forøgede lugtgener fra ejendommen. Naboen peger på, at gyllehåndtering kan være årsagen. Lejre Kommune sikrer ved tilsyn, at godkendelsens vilkår overholdes, og lugtbidraget til omgivelserne dermed ikke overstiger det, der ligger til grund for godkendelsen. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne (vilkår 8).

Yderligere har Roskilde Kommune i forhold til vurdering af påvirkning af et Natura 2000-område beliggende i Roskilde Kommune bemærket, at rent principielt bør påvirkningen på et Natura 2000-område vurderes i forhold til udpegningsgrundlaget, og at dette ikke fremgår af miljøgodkendelsen. Dette er efterfølgende tilføjet, således der i afsnit 4.2.6 nu også er foretaget en vurdering af det ansøgte mulige direkte påvirkning af Natura 2000-området.

De indkomne høringssvar har ikke medført ændrede vilkår i godkendelsen.

Udkast til afgørelse blev sendt til nedenstående:

- Ansøger: Engskel grise, Hovedvejen 75, 4320 Lejre.
- Ansøgers konsulent: Heidi Ledskov, Mail: hsl@vkst.dk, Mobil nr. 51489081, Rådgivningsvirksomheden VKST I/S, CVR-nr.: 35448020, Adresse: Fulbyvej 15, 4180 Sorø.
- Alle naboer (ejere og lejere) med matrikel op til husdyrbruget eller inden for en beregnet konsekvensradius for lugt på 700 m.
- Roskilde Kommune

2.4 Offentliggørelse af afgørelsen

Lejre Kommune meddeler den 10. december 2020 miljøgodkendelse.

Orientering om at der er meddelt godkendelse, er offentliggjort på Lejre Kommunes hjemmeside www.lejre.dk (under nyheder, afgørelser). Godkendelsen er offentliggjort på digital miljøadministration (<https://dma.mst.dk>) den 10. december 2020.

Afgørelsen er sendt til ansøger Engskel grise. Kopi af afgørelsen inkl. bilag, eller orientering herom, er sendt til følgende:

- Ansøgers konsulent: Heidi Ledskov, Mail: hsl@vkst.dk, Rådgivningsvirksomheden VKST I/S, CVR-nr.: 35448020, Adresse: Fulbyvej 15, 4180 Sorø.
- Alle naboer (ejere og lejere) med matrikel op til husdyrbruget eller inden for en beregnet konsekvensradius for lugt på 700 m.
- Roskilde Kommune
- Miljø- og Fødevarerministeriet, Slotsholmgade 12, 1216 København K; mfvm@mfvm.dk
- Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S; [sst@sst.dk](mailto:ss@sst.dk)
- Embedslægeinstitutionen, Rolighed 7, 2. sal, 4180 Sorø; sjl@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten; post@sportsfiskerforbundet.dk; natur- og miljøkoordinator Rune Hylby, runehylby@gmail.com; natur- og miljøkonsulent Lars Brinch Thygesen, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia; mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K; fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V; ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Lejre; dnlejre-sager@dn.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV; fr@friluftsradet.dk og roskilde@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Roskilde, roskilde@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V; natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - Lejre; lejre@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N; husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K; nbu_sj@botaniskforening.dk
- Naturstyrelsen, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl; nst@nst.dk
- Miljøstyrelsen; mst@mst.dk
- Roskilde Museum, Sankt Ols Stræde 3, 4000 Roskilde; museumslov@romu.dk
- Lejre Museum, Orehøjvej 4B, 4320 Lejre, lejremuseum@romu.dk

3 Vilkår for miljøgodkendelse

Godkendelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår.

3.1 *Generelle vilkår*

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Hovedvejen 75, 4320 Lejre, med husdyrproduktion vedrørende CVR nr. 39571307 (svin) /39173131 (høns)

1. Det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsen med vilkår. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Lejre Kommune.
2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.

3.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Produktionsarealets størrelse

3. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende svinestald	2516	Mekanisk ventilation	6 m	(#295579) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	101
				(#290965) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	603
				(#290963) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	1081
Hønsstald	28	Naturlig ventilation	3 m	(#290967) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	28
Hønsstald nord	18	Naturlig ventilation	3 m	(#341669) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	18
Sum						1831

Flexgrupper:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Lagerarealets overfladestørrelse

4. Husdyrbrugets husdyrgødningslagre skal overholde følgende maksimale overfladeareal:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Eksisterende gyllebeholder	Flydende				756

Gyllehåndtering og -opbevaring

5. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Al pumpning og håndtering af gylle ifm. flytning af gylle skal foregå under opsyn.
6. Vold omkring gyllebeholder skal bevares og holdes intakt.

Ammoniak, lugt mv.

7. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at bl.a. gangarealer holdes rene. Det skal yderligere sikres, at sengebåse og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene og at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes.
8. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne. Der kan maksimalt stilles krav om reel lugtmåling en gang årligt på ansøgers regning.

Støv

9. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

10. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige støvgener, kan kommunen meddele påbud om, at der for ansøgers regning skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne for omkringboende.

Støj

11. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A):

Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	
Mandag-fredag	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 - 22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	
Mandag-fredag	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 22.00 - 07.00	
Søn- og helligdage	kl. 22.00 - 07.00	

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

12. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige støjgener, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Transport

13. Transporter med husdyrgødning på offentlig vej skal foregå i lastbil eller i renholdt gyllevogn med udstyr, der forhindrer spild fra åbninger, slanger mv. Eventuelt spild af husdyrgødning skal straks opsamles.

Lys

14. Udendørsbelysningen skal afskærmes, således at lyset er til mindst mulig gene for naboer.

15. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

16. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.), og der må ikke fodres udendørs i hønsegården.
17. Staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således der ikke er unødigt opformering af fluer og skadedyr.
18. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.
19. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Olietank

20. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
21. Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

Affald og kemikalier

22. Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, ved afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag, og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettes med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage. Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.
23. På ejendommen skal der forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald, herunder farligt affald som spildolie, kemikalierester m.v. til rette modtager, jf. kommunens affaldsregulativ.

Spildevand m.m.

24. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
25. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg m.v. skal foregå på en støbt, fast plads, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder.

3.3 *Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol*

26. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation fx i form af opgørelse af produktionsarealet, overfladearealet af gødningsopbevaringsanlæg, logbog for drift og vedligehold af staldsystemer og husdyrgødningslager. Desuden skal der foreligge dokumentation for gennemførelse og overholdelse af miljøledelsessystem.
27. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, se godkendelsesbekendtgørelsen § 44. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal revideres en gang årligt og påføres dato for revision.

3.4 *Ophør*

28. Ved produktionsophør på ejendommen skal alle foder- og hjælpemiddelrester fjernes og gyllebeholdere tømmes og rengøres. Beholdere til opbevaring af husdyrgødning, som er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle m.v., hvis de afmeldes beholderkontrol.
29. Nedlægges produktionen skal alle anlæggets bygninger vedligeholdes udvendigt. Sker det ikke, skal ejer af anlægget nedrive og fjerne bygningerne.
30. Husdyrbruget skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i jordforureningsloven; som beskrevet i § 51 i bekendtgørelse 1261/2019.

Vær desuden opmærksom på følgende øvrig gældende og generel lovgivning:

Alt affald skal opbevares og bortskaffes i henhold til Lejre Kommunes Regulativ for erhvervsaffald. Levering af affald til rette modtager (i henhold til regulativet) skal dokumenteres over for kommunen.

Udover de opsatte vilkår skal produktionen til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse eventuelt måtte blive skærpede i forhold til denne godkendelse.

Hvis gyllebeholdere afmeldes den lovpligtige beholderkontrol, skal de gøres uanvendelig til opbevaring af gylle m.m.

Vær opmærksom på, at §§ 44 -51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ skal over overholdes fra datoen for meddelelse af den miljøgodkendelse.

4 Miljøgodkendelsens forudsætninger - miljøteknisk beskrivelse og Lejre Kommunes vurderinger

Den miljøtekniske beskrivelse danner grundlag for de vilkår, som meddeles i miljøgodkendelsen. Den efterfølgende vurdering fra Lejre Kommune skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

4.1 Baggrund

4.1.1 Sagsforløb

Ansøgers beskrivelse

Engskel grise har den 7. juni 2020 via sin konsulent indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse af ejendommen. Ansøgningen har skema nr. 218996 og denne udgave er version 7.

Den nugældende miljøgodkendelse blev meddelt i 2016 iht. § 12 i dagældende husdyrbrugslov til et dyrehold bestående af 19.000 årligt producerede smågrise, 9.600 årligt producerede slagtesvin samt 340 høns i eksisterende stalde.

Det nuværende produktionsareal er i ansøgningen opgjort til 1.831 m² med et overfladeareal til husdyrgødning på 756 m².

I forbindelse med godkendelsen sker der hverken nybyggeri eller ændringer af de eksisterende bygninger bortset fra en mindre udvidelse af produktionsarealet, idet udleveringsrummet inddrages som produktionsareal.

Kommunens vurdering

Denne afgørelse er en samlet miljøgodkendelse til hele ejendommen beliggende på Hovedvejen 75 og erstatter hidtil gældende afgørelser om miljøgodkendelse.

Ansøger ønsker godkendelse til:

- **1.831 m² produktionsareal stald**
- **756 m² overfladeareal husdyrgødningslager**

Det godkendte produktionsareal fremgår af ansøgningen.

Lejre Kommunen meddeler godkendelse til de ansøgte stald- og opbevaringsanlæg. Dyreholdet i de enkelte staldafsnit kan fordeles på dette areal under hensyn til pladskrav mv. i velfærdsreglerne. Det

maksimalt antal dyr i produktionsarealet er dermed fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

4.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen Engskelgård beliggende Hovedvejen 75, 4320 Lejre ejes af Lars Berg Olsen og driftsbygningerne lejes af Kim Wamsler. Produktionen på Hovedvejen 75 drives under CVR-nummer 39571307 (svin)/39173131 (høns).

Æggene fra hønsene leveres under brandet ”naturæg” og drives efter samme principper som økologiske høns, men da hønsene ikke fodres med økologisk foder, er der i det elektroniske ansøgningssystem valgt kategorien ”Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer”, som er den kategori, der passer bedst.

Der er i miljømæssig forstand ikke samdrift med andre ejendomme. Smågrise leveres pt. fra Roggesgård, Osmosevej 8, 4320 Lejre, som ejes af Kim Wamsler.

Kommunens vurdering

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Hovedvejen 75, 4320 Lejre.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsen med vilkår. Engskel grise v/Kim Wamsler er ansvarlig for driften.

Såfremt drifts- eller ejerforhold ændres, er der stillet vilkår om, at dette skal meddeles til Lejre Kommune. Efterfølgende vil kommunen vurdere, om det kan give anledning til at ændre vilkår eller der skal udarbejdes tillæg til miljøgodkendelsen.

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet indenfor 6 år jf. reglerne i husdyrbrugsloven. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist.

Der stilles vilkår om, at alle relevante ansatte skal kende miljøgodkendelsens indhold.

4.2 Husdyrbrugets anlæg

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen er en eksisterende ejendom primært med slagtesvin- og smågriseproduktion.

Det ansøgte indeholder en godkendelse af et samlet produktionsareal på 1.831 m². I forhold til nudriften og 8-års driften er der tale om en mindre udvidelse af produktionsarealet, idet udleveringsrummet inddrages som produktionsareal.

4.2.1 Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Ansøgers beskrivelse

Anlæggets placering i forhold til de generelle afstandskrav fremgår nedenfor:

	Afstand fra anlægget	Lovkrav min.
Ikke almen vandindvinding	>50 m	25 m
Almen vandforsyningsboring	>500 m	50 m
Beboelse på egen ejendom – eks. stald	50 m	15
Vandløb rørlagt, dræn, Viby Å	Ca. 130 m	15
Offentlig vej – privat fællesvej	Ca. 100 m	15
Naboskel	85 m	30
Nabobeboelse (Birkvadsvej 9)	Ca. 265 m	50
Samlet bebyggelse (Højbyvej 48, 1. hus)	Ca. 775 m	50
Nuværende eller fremtidig planlagt byzone eller sommerhusområde – Rorup	940	50
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25

Tabel 1: Generelle afstandskrav - jf. §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven - samt konkrete afstande fra ændrede husdyrproduktionsanlæg.

Kommunens vurdering

Udvidelser og ændringer på et husdyrbrug skal opfylde afstandskrav i følgende love og bekendtgørelser, som gælder for husdyrbrug:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 6: Forbudszone til naboer og byzone.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 7: Afstande til beskyttede naturtyper.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 8: Afstande til bl.a. vandløb, søer, naboskel og vej.

Det vurderes, at samtlige afstandskrav jf. §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugsloven er overholdt.

4.2.2 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Engskelgård er en ejendom med et relativt stort bygningsæt bestående af hovedbygning samt ældre velholdte driftsbygninger et par øvrige driftsbygninger og en større svinestald.

Ejendommen med produktionsanlæg er placeret i landzone øst for hovedlandevejen mellem Ringsted og Roskilde. Ejendommen ligger langt fra Hovedvejen mod vest samt Vibyvejen mod nordøst og langt fra nærmeste naboer.

Ejendommen med stalde, gyllebeholdere og øvrige anlæg ligger som en samlet enhed, og syner derfor ikke markant i landskabet. Den ligger i kuperet landskab, og der er ikke indkig til ejendommen fra landevejen (Hovedvejen) mod nordvest. Der er lidt indkig fra Vibyvejen mod øst. Der er etableret beplantning rundt om ejendommens bygninger, som slører indsynet.

Ejendommen ligger uden for områder der i kommuneplanen er udpeget som landskabsområde og kulturhistorisk område.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt (Birkevadsvej 9) er beliggende syd for stalden ca. 265 fra gyllebeholderen. Nærmeste nabo, der samler 7 andre beboelser til ”samlet bebyggelse”, er Højbyvej 48, der ligger ca. 775 m nord for stalden. Nærmeste byzoneområde, Rorup, ligger ca. 940 m vest for anlægget.

Idet der ikke sker bygningsmæssige ændringer, kommer ejendommen ikke til at syne anderledes eller mere markant i landskabet.

Da der er tale om godkendelse af en produktion i eksisterende stalde er de landskabelige påvirkninger uændret, og de vurderes derfor ikke yderligere.

4.2.3 Produktionsareal og gødningsopbevaringsareal

Produktionens miljøpåvirkning afhænger af staldanlæggets størrelse opgjort som produktionsarealet, dyrearter/typer, anvendte staldsystemer, overfladearealet af husdyrgødningslagre samt anvendte teknologier i stalde og lagre.

Udgangspunktet for vurderingen er det hidtil anvendte produktionsareal til den hidtil tilladte produktion i de eksisterende stalde ud fra oplysningerne om produktionsareal og de hidtil anvendte husdyrgødningslagres overfladeareal. Dette skal oplyses for den nuværende drift samt for den tilladte drift for 8 år siden, såfremt denne adskiller sig fra nuværende drift (nudrift og 8-årsdrift).

Udgangspunktet for vurderingen i denne ansøgning er det hidtil anvendte produktionsareal og husdyrgødningslagres overfladeareal for 8 år siden (8-årsdrift).

Ansøgers beskrivelse

Overblik over produktionsarealet i henholdsvis 8-årsdriften, nudriften og ansøgt drift fremgår af tabellerne 2, 3 og 4 og husdyrgødningslagrene af tabel 5. Produktionsarealernes og husdyrgødningslagrene placering kan ses på bilag 1.

Tabel 2: Opgjort produktionsareal, staldsystem, dyretype og husdyrgødningslagre - 8-års drift:

Staldanlæg:

8 års drift						
Hestestald	99	Naturlig ventilation	3 m	(#295578) Heste. Dybstrøelse	0	90
Eksisterende svinestald	2516	Mekanisk ventilation	6 m	(#295577) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv (#295576) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0 0	603 1081
Sum						1774

Gødningsopbevaring:

8 års drift		
Eksisterende gyllebeholder	Flydende	756

Tabel 3: Opgjort produktionsareal, staldsystem, dyretype og husdyrgødningslagre, miljøgodkendt i 2016 - nudrift:

Staldanlæg:

Nudrift						
Hestestald	99	Naturlig ventilation	3 m	(#290962) Heste. Dybstrøelse	0	90
Eksisterende svinestald	2516	Mekanisk ventilation	6 m	(#290966) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv (#290964) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0 0	603 1081
Hønestald	28	Naturlig ventilation	3 m	(#290968) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	28
Hønestald nord	18	Naturlig ventilation	3 m	(#341670) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	18
Sum						1820

Gødningsopbevaring:

Nudrift		
Eksisterende gyllebeholder	Flydende	756

Tabel 4: Tilladeligt produktionsareal, staldsystem, dyretype og husdyrgødningslagre, ansøgt drift:

Staldanlæg:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende svinestald	2516	Mekanisk ventilation	6 m	(#295579) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	101
				(#290965) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	603
				(#290963) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	1081
Hønsstald	28	Naturlig ventilation	3 m	(#290967) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	28
Hønsstald nord	18	Naturlig ventilation	3 m	(#341669) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	18
Sum						1831

Gødningsopbevaring:

Ansøgt drift		
Eksisterende gyllebeholder	Flydende	756

Flexgrupper i ansøgt drift:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Det fremgår af ovenstående, at ejendommens produktionsareal udvides i forhold til både nudrift og 8-årsdriften. Idet 8-årsdriften giver laveste emissioner, anvendes denne som grundlag for vurderingerne af påvirkningerne på omgivelserne ift. ammoniak og lugt.

Yderligere oplysninger om opbevaringsanlæggenes kapacitet og opførelsesår fremgår af tabel 5.

Kommunens vurdering

Idet den vurderede miljøpåvirkning af det ansøgte projekt afhænger af staldanlæggets størrelse opgjort som produktionsarealet, dyrearter/typer, anvendte staldsystemer, overfladearealet af husdyrgødningslagre samt anvendte teknologier i stalde og lagere er der indsat vilkår til dette.

4.2.4 Gødningsproduktion og –håndtering

Ansøgers beskrivelse

Der er opbevaringskapacitet til ca. 9 mdr. for produktionen på ejendommen. Gyllen fra produktionen køres til biogasanlæg i Solrød og returneres til Engskel grise.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
1. Gyllebeholder	2004	3.200	756	-
3. Fortank og gyllekummer	-	Ca. 500	-	-
I alt		3.700		

Tabel 5. Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Dyreart	Antal – ca.	Gødningstype	Norm t/dyr	Årlig gødn. mængde
Smågrise	0	Gylle	0,134	0
Slagtesvin	9.000	Gylle	0,55	4.950
Høns	340	Dybstrøelse	1,1 pr. 100 dyr	3,74 t = 6,4 m ³
Samlet dybstr.				6,4 m³
Samlet gylle				4.950 m³/år, svarende til 412,5 m³/mdr.

Tabel 5. Kapacitetsberegning (ved produktion af ren slagtesvin).

Kommunens vurdering

Ifølge § 9 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

For at minimere risikoen for spild og uheld stiller kommunen vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

4.2.5 Ammoniak- og lugtreducerende teknologier

Ansøgers beskrivelse

I lovgivningen er der faste krav til begrænsning af ammoniakemission, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

I dette projekt er der delvist spaltegulv i alle staldafsnit, (på nær udleveringsrummet, som er med fulldrænet gulv) og eksisterende stalde overholder som udgangspunkt BAT-kravet.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2664	303	2966
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2664	303	2966
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.966 kg N/år og ammoniakemissionen er på 2.966 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om staldafsnittene.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Eksisterende svinestald	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Eksisterende svinestald	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Eksisterende svinestald	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Hønestald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,60	1,60

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspredning af husdyrgødning. Omrøring af tanken sker umiddelbart før udbringning.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Kommunens vurdering

Anlæggenes miljøpåvirkning med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødnings-opbevaringsarealets størrelse samt dyresammensætning og de anvendte staldsystemer samt den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

4.2.6 Ammoniakemission, naturvurdering og Bilag IV-arter

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak medfører eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition med ammoniak til

forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakemissionen skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der er i ansøgningssystemet foretaget en konkret ammoniakdepositionsberregning på de aktuelle ammoniakfølsomme naturområder, herunder også ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper beliggende indenfor habitatområder.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlæg og opbevaringslagre i det aktuelle projekt, kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning, som beskrevet i lovgivningen.

Samtlige mer- og totalbelastninger er beregnet ud fra 8-årsdrift.

Kategori 1-natur (ammoniakfølsomme habitatnaturtyper inden for Natura 2000-områder):

Denne kategori omfatter de nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden (opgøres ud fra kumulationsmodel jf. § 25):

- 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug
- 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug
- 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug

Ansøgers beskrivelse

Nærmeste kat. 1 naturområde ligger ca. 1,5 km nordøst for anlægget. Der er ikke andre husdyrbrug, der giver anledning til kumulation på naturområdet.

Der er ingen merpåvirkning af disse naturområder fra anlægget. Den højeste totaldeposition på kat. 1 naturområderne er på 0,1 kg NH₃.

Det lovgivningsmæssige krav om maksimalt 0,7 kg N pr. år kan overholdes, idet ingen af områderne får en merbelastning af ammoniak fra anlægget.

Kommunens vurdering

Det nærmeste kategori 1 område er Natura 2000 området nr. 151 Ramsø Mose (fuglebeskyttelsesområde F104). Beregning af totalammoniakdepositionen viser 0,1 kg NH₃-N /ha/år, og det vurderes, at det ansøgte ikke vil påvirke områdets dyre- og planteliv i kategori 1 naturområdet.

Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 1595 af 06.12.2018): § 6. *Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Afstanden mellem staldanlægget og det nærmeste Natura 2000 område er ca. 1,4 km, hvortil der ligeledes er beregnet en totalammoniakdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Udpegningsgrundlaget er sorterne, som lejlighedsvis er ynglested for arten. Det overordnede mål for området er, at der i områdets større søer arbejdes for at forbedre yngle- og fourageringsforhold for sorterne. Områdets økologiske integritet sikres i form af en for levestederne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arten på udpegningsgrundlaget. Da ammoniakdepositionen på området ikke overskrider grænseværdien for væsentlig påvirkning af naturen, vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Den beregnede totaldeposition fra anlægget til kategori 1-naturområder ligger under husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens laveste beskyttelsesniveau. Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag.

Kategori 2-natur (habitatnaturtyper uden for Natura 2000-områder):

Denne kategori omfatter de nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der stilles i loven et krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år til disse naturområder, som kan skærpes efter nærmere definerede kriterier. Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder og overdrev større end hhv. 10 og 2,5 ha, der er beliggende udenfor Natura 2000-områder og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ansøgers beskrivelse

Nærmeste kat. 2 naturområde ligger ca. 1,8 km nordvest for anlægget.

Der er ingen merpåvirkning af disse naturområder fra anlægget. Den højeste totaldeposition på kat. 2 natur på 0,0 kg NH₃.

Det lovgivningsmæssige krav om maksimalt 1,0 kg N pr. år kan overholdes, idet ingen af områderne får en merbelastning af ammoniak fra anlægget.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition fra anlægget til kategori 2-naturområder er beregnet til 0,0 kg N/ha/år og ligger dermed under husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau. Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af naturområdet.

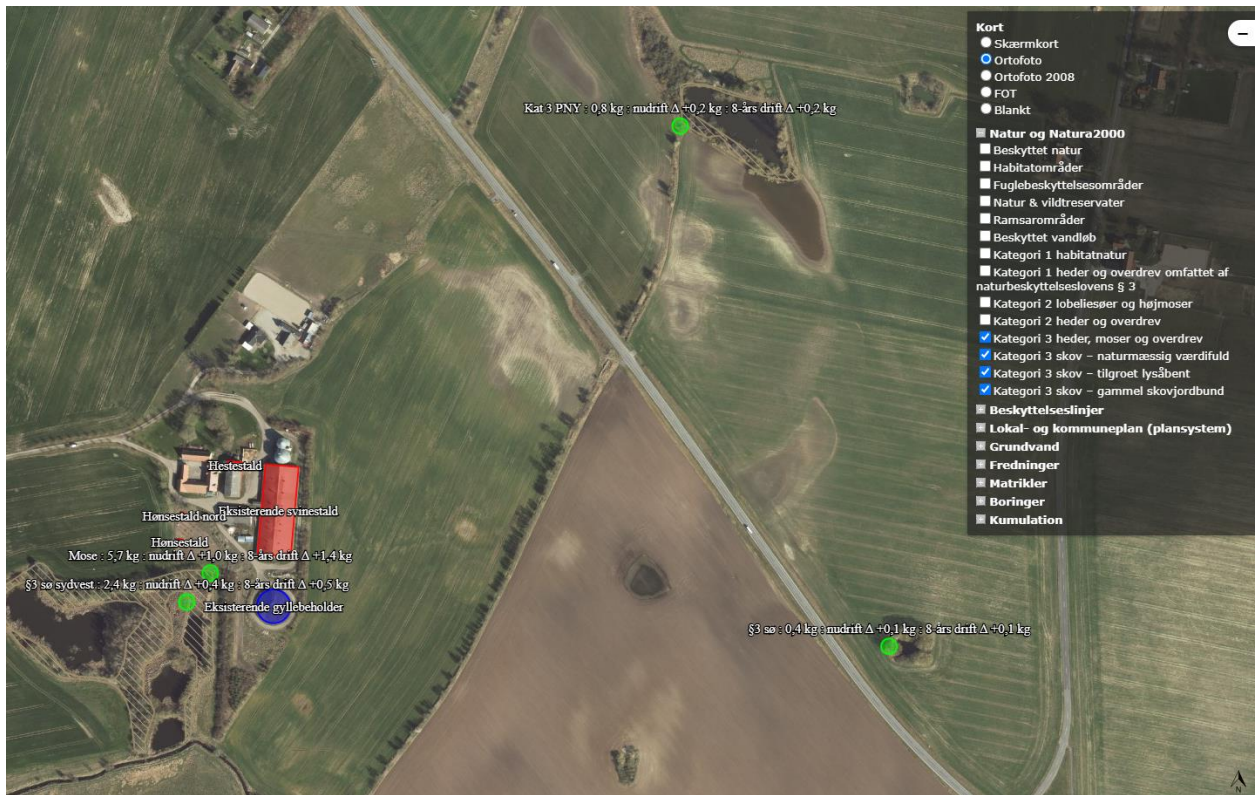
Kategori 3-natur (§ 3 heder, moser og overdrev og ammoniakfølsomme skove):

Kategori 3 omfatter ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen skal vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer i naturområderne. Kommunen kan stille krav om en maks. merdeposition. Kravet må dog ikke være under 1,0 kg N/ha pr. år.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Figur 1. Kategori 3-natur nær anlægget på ejendommen
(Copyright, Kort & Matrikelstyrelsen)

Ansøgers beskrivelse

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre deposition end 1,0 kg N/ha.

Et enkelt kategori-3 naturområde (en mose sydvest for anlæggene) modtager en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃.

Kommunens vurdering

Den beregnede merdeposition fra anlægget til nærmeste kategori 3-naturområder er beregnet til maksimalt 1,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen for moser vurderes at ligge i intervallet 15-30 kg. Lejre Kommune har ved miljøgodkendelse i 2016 vurderet den konkrete mose på baggrund af en besigtigelse foretaget i 2011 samt en besigtigelse i efteråret 2015. Mosen er en næringsbelastet mose domineret af smalbladet- og bredbladet dunhammer, og dermed i den høje ende af tålegrænse-intervallet. Med en totaldeposition fra anlægget på 5,7 kg N/ha/år og en baggrundsbelastning på 9,5 kg N/ha/år, i alt 15,2 kg N/ha/år, vurderes mosen ikke at være væsentligt påvirket af ammoniakdeposition fra de ansøgte husdyranlæg.

Alle andre kategori 3-naturområder i området modtager mindre end 1,0 kg N/ha/år.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at det ansøgte ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af naturområderne omkring anlægget.

Sårbare arter, herunder bilag IV-arter og naturområder beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven

Sårbare arter, herunder bilag IV-arter

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om afdampning af ammoniak fra anlægget beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for bilag IV-arterne i det naturlige udbredelsesområde. Endvidere må der ikke ske negativ påvirkning af § 3-naturområder.

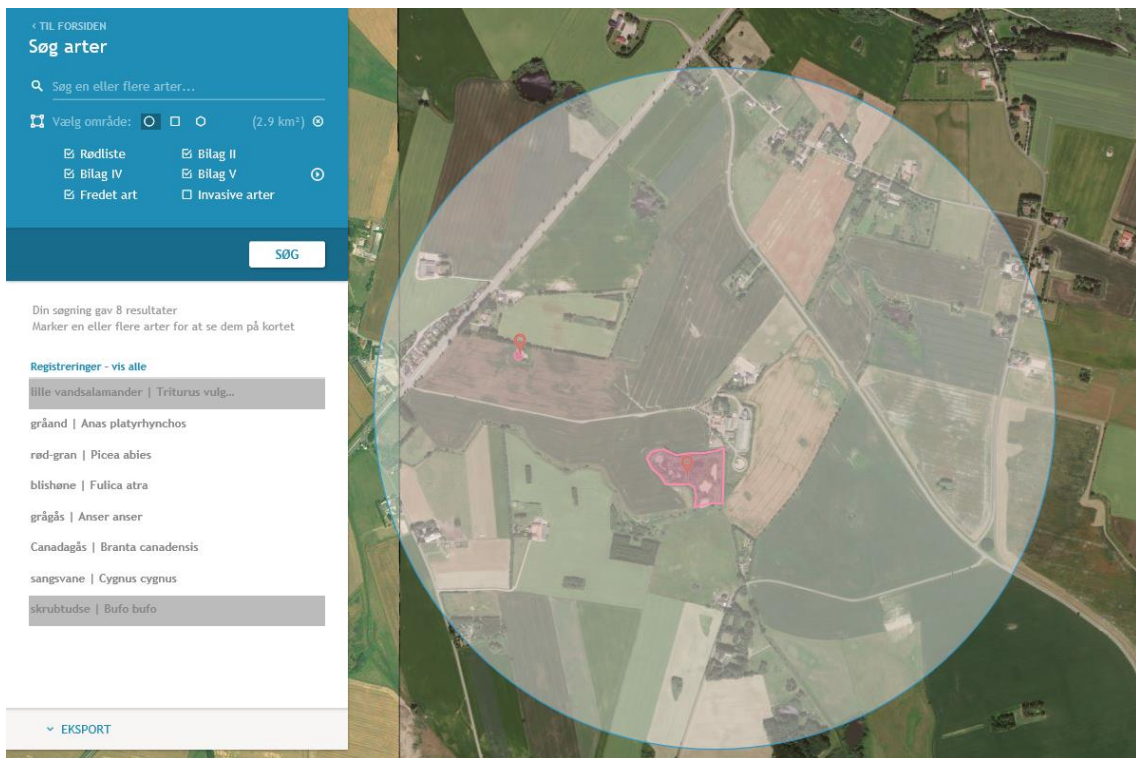
En del naturtyper og en række arter er meget følsomme overfor ammoniak. Naturtyper og levesteder, der ligger lige op til eller tæt på anlægget, vil især være under direkte påvirkning.

Projektet kan kun godkendes under forudsætning af, at tilstanden i beskyttede naturtyper ikke forringes og af, at der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter jf. habitatbekendtgørelsens § 11 og naturbeskyttelseslovens § 29a. For påvirkning af levesteder for bilag IV-arter er vurderingen, at levestedet skal påvirkes af en årlig merbelastning større end 1 kg N/ha/år, for at der kan registreres en ændring af levestedet (lokaliteten). Ved påvirkninger på mindre end 1 kg N/ha/år sker der ikke væsentlige negative tilstandsændringer, jf. bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8. marts 2010 /12/.

Vurderingen af de enkelte naturelementer (§ 3-natur og bilag IV-arter) beskrives nedenfor:

Omkring ejendommen findes en række § 3-beskyttede og mulige levesteder for bilag IV-arter (vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, syd flagermus, troldflagermus, dværgflagermus, hasselmus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø). Da der ikke ændres på bygningsmassen eller fældes træer i forbindelse med udvidelsen, vil hverken rastesteder eller ynglesteder for flagermus blive påvirket af udvidelsen, hvis de skulle være i området.

Figur 2. Beskyttede arter nær anlægget på Ejendommen
(Copyright, Kort & Matrikelstyrelsen)

I vandhul og mose tæt på Engskelgård er der tidligere registreret henholdsvis skrubtudse og lille vandsalamander, som begge er fredede arter, men ikke omfattet af habitatdirektivet, se figur 2.

Der er til vandhullet vest for ejendommen beregnet en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Der er i afsnit om kategori 3-naturområder redegjort for, mosen sydvest for ejendommen ikke påvirkes direkte af projektet. På denne baggrund vurderes det, at mose og sø som levested for beskyttede arter ikke påvirkes væsentligt.

Øvrig § 3-natur

Påvirkningen af tilstanden i § 3-naturområder kan vurderes ved at undersøge, om naturtypernes tålegrænser for kvælstof overskrides som følge af påvirkning fra ammoniak fra anlægget. Som udgangspunkt vil merbelastninger på mindre end 1,0 kg N/ha/år på naturområder uden for Natura 2000-områder, der ikke er udpeget som kategori-natur, ikke medføre tilstandsændring. Dette er tilfældet uanset hvilken tilførsel, der samlet set sker til naturområdet.

Bortset fra den ovenfor beskrevne mose overstiger ammoniakdepositionen fra husdyrbruget til de øvrige nærliggende § 3-beskyttede naturarealer i ingen punkter 1,0 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet ikke vil medføre en væsentlig tilstandsændring af § 3-naturområder, som ikke er kategori 1,2 eller 3-natur.

Med de stillede vilkår vurderes det, at det ansøgte ikke væsentligt vil forringe tilstanden af særlige beskyttede naturtyper såvel i som uden for Natura 2000-områder, og at det på baggrund af den eksisterende viden om dyre- og plantearters udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for disse.

Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med kommuneplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

4.2.7 Lugt

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen ligger med god afstand til omkringboende og alle lugtgenekriterier er overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Birkevadsvej 9	0	FMK	158,7	158,7	368,1	Ja
 Højbyvej 48	0	NY	403,2	403,2	842	Ja
 Rorup By, Rorup	0	NY	542,7	542,7	971,3	Ja
 Øm By, Glim	0	NY	542,7	542,7	1665,1	Ja

Kumulation til naboer

Der er ikke kumulation med øvrige husdyrbrug.

Kommunens vurdering

Det fremgår af beregningerne fra ansøgningssystemet, at den faktiske afstand til den tættest beliggende enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er længere end den beregnede geneafstand. Altså er de i bekendtgørelsen opsatte grænseværdier ikke overskredet.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejds gange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Lejre Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, stilles der vilkår om, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

4.2.8 Støv

Ansøgers beskrivelse

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder, korn og halm. Foder håndteres i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Al håndtering af foder sker kun indendørs. Desuden er der ikke åben port til foderladen. Der er således meget begrænset mulighed for støv fra håndtering af foder og korn. Transport på veje kan støve, især i tørt vejr. Adgangsvejen til ejendommen ligger ikke tæt på naboer, og øvrig transport sker på asfaltvej.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de potentielt støvende aktiviteter fra produktionsanlægget ikke vil give nogen gener for omkringboende til bedriften.

Der stilles vilkår om, at hvis der opstår væsentlige støvgener for de omkringboende, som vurderes at være væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

4.2.9 Støjkloder og rystelser

Ansøgers beskrivelse

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg Eksisterende stalder	Tagflade	Hele døgnet	Vedligehold og rensning af ventilation
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 07.00-15.00 alle dage.	Lukket stald Rolig håndtering af dyr ved ind- og udlevering
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i foderlade.	Kører dagligt	
Korntørring	Indendørs anlæg eller gastæt silo	I høst og undertiden i løbet af vinteren	Lukket port
Kørsel med maskiner	Lastbiler med gylle til hhv. biogasanlæg (2	Almindeligvis i dagtimer.	Nyere traktorer har lavere

	gange/ uge a 1 læs (38 m ³) og udsprengningsarealer. Kornvogne fra arealer til silo, m.m Diverse øvrige transporter	I højsæsonerne – hele døgnet.	støjudledning. Større vogne reducerer antallet af kørsler
Transporter af foder og dyr etc.	Til og frakørsel	Primært i dagtimer	Større læs, færre transporter

Tabel 6: Støjkilder.

Gylletransporter er flest i højsæson, men der køres hele året til og fra biogasanlæg.

Kommunens vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget, med tilknyttede aktiviteter, generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen fra vedvarende støjkilder ikke vil overstige de af miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Transport kan forårsage, at de anbefalede grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt, f.eks. når en traktor på ejendommen passerer i nærheden af en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt, vurderer kommunen, at det ikke vil give nogen væsentlig gene. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Med baggrund i husdyrbrugets lokalisering og de almindelige driftsrutiner vurderes det, at det ikke er relevant at stille skærpede støjkrav til pumpning og omrøring af gylle m.v.

Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes, at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

4.2.10 Transport, til- og frakørsler

Ansøgers beskrivelse

Transporter til og fra ejendommen kommer fra hovedvejen mellem Ringsted-Roskilde til ejendommens indkørsel.

Antal transporter årligt	FØR	EFTER	Tidsrum
Gylletransport med lastbil	235 samt ca. 200 til og fra biogasanlæg	250 samt ca. 200 til og fra biogasanlæg	Transport til og fra biogasanlæg samt i sæsonen til udbringningsarealer
Levering af brændstof	2	2	
Foder transporter (minerale, soja)	40	40	Hverdage 06-18
Ind- og udlevering af dyr	104	104	Hverdage 06-18
Afhentning af døde dyr	52	52-104	Hverdage 06-18
Afhentning af affald	50	50	Hverdage
Diverse (dyrlæge, konsulent mv.)	12	12	Hverdage 8-17
Antal årligt	695	710-762	
Gns pr dag	2,0	2,0	

Tabel 7: Transporter til/fra ejendommen.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret. Dog vil der løbende være transport af gylle til og fra biogasanlæg.

Der var før ændringen ca. 700 årlige transporter og med en mindre ændring af produktionen ca. 700-750 årlige transporter.

Det vurderes at der ikke vil være et mærkbart øget antal kørsler som følge af ansøgningen, da der er tale om en meget beskeden ændring i eksisterende stalde. Udbringning af gylle foregår over forholdsvis få dage om året. De øvrige transporter er faste transporter, der kører til og fra ejendommen.

I før situationen er der ca. 2 transporter i gns. pr. dag og i efter situationen er der ligeledes ca. 2 transporter om dagen.

Kommunens vurdering

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

4.2.11 Lys

Ansøgers beskrivelse

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen. Der er opsat lys ved udleveringsrum samt ved døre ud til det fri, som betjenes manuelt. Det normale tidsrum for belysning er fra 05.00-18.00. Dog kan der forekomme udlevering af dyr tidligere. Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af staldanlægget, hvorfor lys ikke forventes at medføre gener for omkringboende.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at belysning vil kunne ses, men ikke være til væsentlig gene for naboer eller for de landskabelige værdier.

4.2.12 Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Korn og andet foder opbevares i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold omkring fodersiloerne der kan tiltrække skadedyr.

Der anvendes rovfluer til bekæmpelse af staldfluer.

Bekæmpelse af rotter er udliciteret til firma. Der er opstillet rottekasser på ejendommen. Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkappe frem til afhentning til destruktion. Døde dyr afhentes af DAKA ca. 1-2 gange om ugen.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Vedrørende foder stilles der vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddelelse til kommunen så bekæmpelse kan iværksættes.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

4.2.13 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen forsynes med vand fra egen vandboring.

Nedenstående normtal stammer fra håndbog i svinehold 2014. Disse tal er dog oftest ikke særlig valide, da det reelle vandforbrug er noget højere.

NORMTAL	EFTER m3	FØR m3
Drikkevand*	4.500	4.500
Drikkevands-spild*	360	360
Vaskevand (stalde)*	180	180
Staldtoilet, stuehus mv.	170	170
Vaskevand (maskiner)	0	0
Markvanding	0	0
Samlet vandforbrug normtal	5.210	5.210
Oplyst	7.400	7.400

Forbrug er beregnet ud fra normtal 9.000 slagtesvin. Det forventes at vandforbruget til vask af stalde kan begrænses ved iblødsætning af stalde.

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkekopper er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkekopper placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.

- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

Der er drikkekopper over fodertrug, hvilket betyder at spildet minimeres.

Vandforbruget er beregnet ud fra normal. I den aktuelle besætning reduceres vandforbruget ved iblødsætning af stalde før vask samt vask med varmt vand. Desuden reduceres spildet ved placering af drikkekopper over trug. Vandforbruget følges løbende så evt. lækage på vandrør opdages. Det vurderes på den baggrund af der i projektet er gjort tilstrækkeligt for at begrænse vandforbruget på ejendommen.

Ejendommen forsynes med vand fra eget vandværk og ligger i område med drikkevandsinteresser, men der er ikke følsomme indvindingsområder i nærheden.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der er fokus på at begrænse vandforbruget på ejendommen.

Ejendommens vandindvindingstilladelse på 7.000 m³ er udløbet 1. juni 2020. Der ligger en ansøgning fra 3. februar 2020 fra ejeren om ny tilladelse på 10.000 m³, som ikke er afsluttet.

4.2.14 Olie

Ansøgers beskrivelse

Der drives ikke markdrift fra ejendommen.

Der er 1 dieselolietank på 1.200 l., som anvendes til oliefyr i stalden. Der er ingen oplag af spildolie på ejendommen, da der ikke er markdrift.

Der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen, som bevirker, at eventuelle uheld og ulykker kan håndteres forsvarligt, med så lille skade på omgivelserne som muligt.

Kommunens vurdering

For at sikre, at der ikke sker forurening af jord, overfladevand og grundvand, stilles der vilkår om, hvordan opbevaring og håndtering af olie og tankning skal ske.

Kommunen vurderer, at håndtering og opbevaring af olie m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

4.2.15 Affald, kemikalier og pesticider

Ansøgers beskrivelse

Døde dyr

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkappe frem til afhentning til destruktions. Døde dyr afhentes af DAKA ca. 1-2 gange om ugen.

Diverse affald

Affald fra produktionen består hovedsagelig af tomme sække (papir og plast, big-bag), papkasser fra leveringer af f.eks. sprayflasker og medicin. Affaldsprodukter fra svineproduktionen er tomme sprayflasker fra mærkning samt veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker).

Affald sorteres og alt brændbart affald opbevares i container, og afhentes eller afleveres til genbrugsstation.

Veterinært affald afsættes til kommunal affaldsordning.

Ikke brændbart affald så som lysstofrør, sprayflasker, batterier etc. sorteres og afleveres til kommunalt genbrug.

Gammelt jern (ca. 500 kg årligt) afsættes til produkthandler.

Håndtering af affald følger retningslinjerne i kommunens affaldsregulativ.

Medicin og medicinrester

Medicin til anvendelse i produktionen opbevares i medicinskab i stalden. Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering.

Håndtering af affald følger retningslinjerne i kommunens affaldsregulativ.

Kommunens vurdering

Lejre Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald m.v. sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Der stilles vilkår om, at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen.

Kommunen gør opmærksom på, at såfremt der opstår behov for opbevaring af farligt affald, som spildolie, skal det opbevares i beholdere, der er egnede til opbevaring og transport af det pågældende affald. Beholderne skal oplagres på et fast, ikke permeabelt underlag med opkant og uden afløb til kloak. Oplagspladsen skal være under tag, og være indrettet således, at hele spildet kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde farlige affald.

For at sikre, at der ikke sker forurening af jord, overfladevand og grundvand, stilles vilkår om opbevaring og håndtering af olie sker i overensstemmelse med kommunens regler herfor. Kommunen

vurderer, at håndtering og opbevaring af olie m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler og kommunens regulativ for erhvervsaffald samt fastsatte vilkår overholdes.

Regulativet for erhvervsaffald i Lejre Kommune kan findes på kommunens hjemmeside.

4.2.16 Management, herunder risici og uheld

Ansøger oplyser følgende:

- Ejendommen drives efter princippet ”godt landmandskab”.
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald sorteres og bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspredding af gylle.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.
- Der laves årligt en miljøledelsesplan.

Kommunens vurdering

Der er stillet vilkår omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan. Idet det vurderes, at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejderne har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

4.3 Egenkontrol

Ansøgers beskrivelse

Beskrivelse af egenkontrol

Ansøger anfører følgende punkter til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- CHR skal være ajourført med besætningens til- og afgang af dyr.

- Der skal være modtagekontrol af foder i form af følge- og indlægssedler. Faktura gemmes i 5 år.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning.
- Der skal være dokumentation for alle udførte dyrlægebesøg. Besøgsrapporterne gemmes i 5 år.
- Ved anvendelse af medicin skal der føres behandlingsbog, og skriftlige anvisninger fra dyrlægen skal foreligge.
- Funktioner af mekanisk og automatisk udstyr, der har betydning for svinenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres hver dag, og eventuelle fejl eller mangler skal snarest afhjælpes.
- Der skal være dokumentation for, at døde dyr afhentes af godkendt destruktionsvirksomhed.

Kommunes vurdering

I miljøgodkendelsen er opsat en række vilkår omkring dokumentation for forbrug, drift og tilsyn. De pågældende vilkår skal bl.a. gøre ansøger opmærksom på udsving i diverse forbrug af energi og råvarer. Vilkårene om egenkontrol er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves i forbindelse med tilsyn.

4.4 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal kommunen sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af ”bedst tilgængelig teknik” (BAT).

Med begrebet ”bedst tilgængelig teknik” menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet ift. ammoniakemission.

Ved fastlæggelse af ”bedst tilgængelig teknik” anvendes det fastsatte BAT-krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg for ammoniak.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT-krav, overholdes. Desuden vurderes anvendte virkemidler til begrænsning af ammoniakemissionen.

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

BAT-krav

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Der er i it-ansøgningen, for det ansøgte projekt, beregnet et samlet BAT-krav ud fra husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens fastsatte emissionsfaktorer.

Beregningen af BAT-kravet for det ansøgte husdyrhold er på 2.966 kg NH₃-N/år. Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er ligeledes 2.966 kg NH₃- N/år. Det beregnede BAT-krav for ammoniakemission er således overholdt.

De anvendte virkemidler er de valgte staldsystemer. Ved valg af dette staldsystem vælges et staldsystem med en dokumenteret lavere ammoniakfordampning fra stalden end referencestaldsystemet.

Ansøgers yderligere beskrivelse af BAT

Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** og 4.2.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt bliver der anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Der anvendes hjemmeblandet foder, hvor der anvendes eget korn og indkøbes soja, mineraler.
- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst en gang årligt gennemgås foderplaner for optimering.
- Foderet indeholder fosfor- og råprotein inden for de vejledende normer.
- Foder er tilpasset dyrenes aldersgruppe for at opnå optimal fodertildeling, og man undgår unødigt overforbrug af næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

BAT-Energi

Energiteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. På ejendommen er følgende tiltag iværksat:

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- De enkelte staldafsnit udtørres efter vask, inden der indsættes nye grise.
- Der anvendes højtryksrensere ved vask af stalde. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, og tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.

- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger lever op til BAT.

4.5 Miljøkonsekvensrapport

Ansøgers miljøkonsekvensrapport indgår som en del af processen for ansøgningen.

Lejre Kommune vurderer, at miljøkonsekvensrapporten opfylder lovens krav og er udarbejdet af tilstrækkeligt kvalificerede og kompetente eksperter.

Ansøgers miljøkonsekvensrapport kan ses i bilag 4.

4.6 Samlet vurdering

Lejre Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 2: Beredskabsplan

Beredskabsplan: Engskelgård, Hovedvejen 75, 4320 Lejre Opdateret juli 2020

Telefonliste

Brandvæsen	112
Ambulance	112
Miljømyndighed	112
Akuttelefonen	1813
Lægevagt	70 15 07 00
Kim Wamsler	23 31 40 78
Dyrlæge: DAN-VET	
Hasse Poulsen	51 51 25 33
VKST	70 27 90 00
Foderstoffirma:	
DLG	33 68 42 00
Danish Agro	56 78 90 00
Ventilationsfirma, Madsorask:	
	58 18 81 11
Elektriker:	
Casper:	61 55 67 46
EI:	
DONG	70 20 58 00

Brand – instruks

Ring 112 ved pludselig brand

- Navn, adresse og det tlf., du ringer fra
- Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget.

Ring til: Kim 23 31 40 78

Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:

- Evakuer dyr.
- fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer.

Pulverslukkere er placeret flere steder på ejendommen.

Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.
Oplys om:
- Adgangsveje.
- Hvor det brænder og omfang
- Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed.

Gylle – overløb

Ring 112 ved større vandløb og gylle løbet ved brand og ulykker

- Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til: Kim 23 31 40 78

Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.

Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Kemikalie og oliespild m.v.

Ring 112 ved større vandløb kemikalier og olie og opløb

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra.
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til: Kim 23 31 40 78

Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier/olie løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.

Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

vkst

Beredskabsplan: Engskelgård, Hovedvejen 75, 4320 Lejre Opdateret juli 2020

Personskade

Ring 112 ved skadning af personer

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand?
- Adgangsveje.

Yd førstehjælp, hvis det er muligt.

Førstehjælpsudstyr er placeret i forrummet og i værkstedet.

Kontakt lægevagten ved lettere skade.

Ring til: Kim 23 31 40 78

Stophaner og hovedafbrydere

Elektricitet:

Hovedafbryder er placeret ved forrum samt i værkstedet.

Vand:

Hovedhanen er placeret ved boringen på gårdspladsen samt i forrum.

Strømsvigt

Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme.

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el-leverandøren og hør om varigheden af udfaldet.

Transport af bekæmpelsesmidler

Kemikalier opbevares i lukket rum.

Under transport er bekæmpelsesmidlerne beskyttet mod stød m.v. i en lukket kasse.

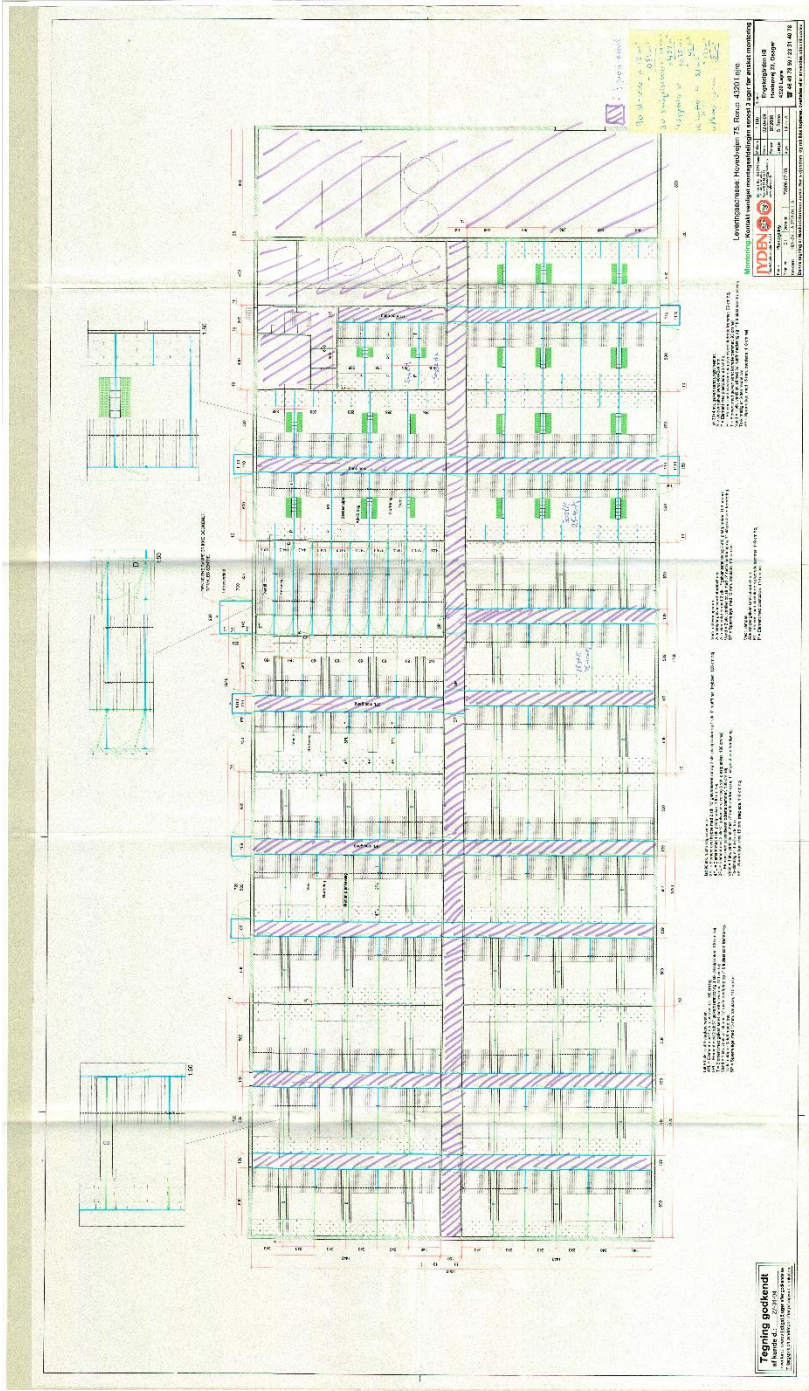
Der kan medbringes en pakke savsmuld/kattegrus, plastpose og skovi til evt. opugning af spild.

Medbring altid mobil tlf. til opkald ved uheld.

Der er førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.

vkst

Bilag 3: Opgørelse af produktionsareal

Bilag 4: Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Slagtesvin og/eller smågrise i eksisterende stalde

***Engskelgård
Hovedvejen 75
4320 Lejre***

Skema 218996 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad

Ansøger og ejer	<i>Ejer: Lars Berg Olsen Lejer: Bo Wamsler Engskelgård Hovedvejen 75 4320 Lejre</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Hovedvejen 75, 4320 Lejre.</i>
CVR-nummer	<i>39571307 (svin), 39173131 (høns)</i>
CHR-nummer	<i>110883</i>
Kommune	<i>Lejre Kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>3500009420</i>
Matrikel-nr.	<i>8d Øm By, Glim m.fl.</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen</i>
Biaktiviteter	<i>Kornfyr</i>
Ansøgningsskema	<i>218996</i>
Konsulent	<i>VKST I/S, CVR-nr.: 35448020 Miljøkonsulent cand. agro. Heidi Ledskov. Mailadresse hsl@vkst.dk, mobil nr. 5148 9081 Adresse: Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>7. juli 2020, (version 1), 2. sept. 2020 (version 2), 16. sept. (version 3), 5. okt. (version 4), 6. oktober (version 5)</i>

Forord

Miljøkonsekvensrapport

På ejendommen Engskelgård er der en eksisterende slagtesvin- og smågriseproduktion samt et mindre hønsehold.

Det er ønsket at få godkendt produktionen efter den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse.

Det vil være muligt at have lidt flere slagtesvin (med en højere afgangsvægt) og/eller smågrise på ejendommen ved at udnytte det eksisterende anlæg bedre. I forbindelse med godkendelsen sker der ingen bygningsmæssige udvidelser.

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved opretholdelse af husdyrbruget på ejendommen.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	7
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	8
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	9
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	9
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed</i>	9
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	10
3.5 <i>Ammoniakemission</i>	10
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	11
3.6 <i>Lugtemission</i>	12
3.6.1 <i>Kumulation til naboer</i>	12
3.7 Øvrige emissioner og gener	12
3.7.1 <i>Støj</i>	12
3.7.2 <i>Støv</i>	13
3.7.3 <i>Lys</i>	13
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	13
3.7.5 <i>Transporter</i>	14
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	14
3.8.1 <i>Døde dyr</i>	14
3.8.2 <i>Affald</i>	15
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	15
3.8.4 <i>Energiforbrug</i>	15
3.8.5 <i>Vandforbrug</i>	15
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	16
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	16
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.	17
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</i>	17
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	17
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	17

4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	18
4.5	<i>Støjgener</i>	18
4.6	<i>Støvgener</i>	18
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	18
4.8	<i>Skadedyr</i>	18
4.9	<i>Transporter</i>	18
4.10	<i>Energi</i>	19
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	19
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	19
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	19
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	20
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	20
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget.	20
5.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	20
5.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	20
5.2.1	<i>BAT-Energi</i>	21
5.2.2	<i>BAT-Vand</i>	21
5.2.3	<i>Management og egenkontrol</i>	21
6.	Konklusion	22

1. Indledning

På ejendommen Engskelgård er der smågrise og slagtesvin samt høns. Lars Berg Olsen ejer ejendommen og Bo Wamsler lejer ejendommen og stalden.

Der blev i januar 2016 udarbejdet en §12 miljøgodkendelse. Denne godkendelse gav tilladelse til at udvide dyreholdet fra 9.540 smågrise, 7.560 slagtesvin og 3 heste til 19.000 smågrise, 9.600 slagtesvin samt 340 høns i eksisterende stalde.

Nudriften er beregnet ud fra den nuværende lovlige drift. 8-års driften er sat ud fra det produktionsareal, der var godkendt i 2012, hvilket svarer nogenlunde til nudriften, da ændringen også dengang foregik i eksisterende stalde.

Det er nu ønsket at få godkendt anlægget efter den nye ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hermed bliver anlægget godkendt efter produktionsarealet til de enkelte dyregrupper og ikke antal stipladser og vægt af dyr. Desuden inddrages udleveringsrummet i produktionsarealet.

Denne nye ansøgning tager udgangspunkt i den produktion, der blev godkendt i 2016.

En forudsætning for at få en ny miljøgodkendelse til bedriftens produktionsareal er, at anlægget overholder alle generelle krav, der er fastsat i husdyrgodkendelsesloven.

På baggrund af antallet af stipladser til slagtesvin (i alt 2.100 stk.) er det et IE-brug. Produktionen skal derfor godkendes efter lovens § 16a, hvilket også indebærer, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, hvor anlæggets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker vurderes.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige produktion på ejendommen Engskelgård består af smågrise, slagtesvin samt høns.

Når der laves en godkendelse skal der tages udgangspunkt i den drift, der var på anlægget for 8 år siden. Som nu-drift skal indsættes den nuværende lovlige produktion.

Den nye godkendelse sker ud fra produktionsarealets størrelse idet det er vist, at det ikke er antallet af dyr i stalden, der giver lugt og ammoniak, men størrelsen af det produktionsareal, som dyrene har adgang til.

Der sker ingen udvidelse af produktionsareal i forhold til nudrift, bortset fra at udleveringsrummet på ca. 100 m² inddrages til produktionsareal.

Med den ønskede godkendelse godkendes et produktionsareal på ca. 1.800 m².

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Lovgivningens krav til maks. lugtpåvirkning af nabo, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Landskab

Da der ikke foretages nybyggeri ifm. ansøgningen, forventes det ikke, at godkendelsen vil få konsekvenser for landskabsoplevelsen i området.

Påvirkning af Kategori 1-natur

De mest ammoniakfølsomme naturtyper hhv. kat og kat 2 naturtyper ligger min. 1,5 km fra anlægget og får ikke en betydelig merbelastning fra anlægget, da produktionsarealet ikke udvides væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik for at reducere ammoniakfordampningen. Fra dette husdyrbrug må der højst udledes 3.050 kg ammoniak. Dette krav opfyldes i de eksisterende stalde, som alle er indrettet med delvist spaltegulv, på nær udleveringsrummet, som er med fulddrænet gulv.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel 3 redegøres der for, hvordan husdyrbrugets indretning og drift sker, og hvordan husdyrbrugets bygningsmasse er placeret sammenholdt med beliggenheden til omgivelserne. Der redegøres desuden for forhold om ammoniak- og lugtemissionen, herunder påvirkninger af natur og naboer.

3.1 Indretning og drift af anlægget

I 2016 blev ejendommens eksisterende stalde godkendt til at udvide dyreholdet fra 9.540 smågrise, 7.560 slagtesvin og 3 heste til 19.000 smågrise, 9.600 slagtesvin samt 340 høns i eksisterende stalde.

Produktionsarealet er opgjort ved mål fra tegning af staldanlægget. Se bilag.

Figur 1. Staldanlæg på Engskelgård.

Det ansøgte indeholder en godkendelse af et samlet produktionsareal på ca. 1.800 m². I forhold til nudriften og 8 års driften er der ikke tale om en mærkbar udvidelse af produktionsarealet, bortset fra at udleveringsrummet inddrages som produktionsareal.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i nedenstående referer til figur

1.Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.

		8-årsdrift 2012	Nudrift	Ansøgt 2020
Slagtesvin	Delvis spaltegulv (50-75% fast gulv)	1.081	1.081	1.081 – ændres til flexgruppe
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	603	603	603 – ændres til flexgruppe
Udleveringsrum	Fulldrænet gulv	0	0	101- ændres til flexgruppe
Hønsstald	Gulv + udeareal uden kummer	0	46	46
Heste	Dybstrøelse	90	0	0
I alt		1.774	1.730	1.831

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
1. Gyllebeholder	2004	3.200	756	-
3. Fortank og gyllekummer	-	Ca. 500	-	-
I alt		3.700		

Tabel 2. Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Dyreart	Antal – ca.	Gødningstype	Norm t/dyr	Arlig gødn. mængde
Smågrise	0	Gylle	0,134	0
Slagtesvin	9.000	Gylle	0,55	4.950
Høns	340	Dybstrøelse	1,1 pr. 100 dyr	3,74 t = 6,4 m ³
Samlet dybstr.				6,4 m³
Samlet gylle				4.950 m³/år, svarende til 412,5 m³/mdr.

Tabel 3. Kapacitetsberegning (ved produktion af ren slagtesvin).

Der er opbevaringskapacitet til ca. 9 mdr. for produktionen på ejendommen. Gyllen fra produktionen køres til biogasanlæg i Solrød og returneres til Engskelgård.

Der fodres med hjemmeblandet foder, hvor der anvendes eget korn samt indkøbt mineraler og soja. Kornet opbevares udendørs i gastæt kornsilo. Indkøbte råvarer leveres i foderladen både som sækkevare og løsvare. Der er tale om protein, mineraler og fedt. Foderet blandes i foderladen.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der opføres intet nybyggeri i forbindelse med ansøgningen.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ud over Engskelgård driver ansøger ikke andre ejendomme. Smågrise leveres pt. fra Roggesgård, Osmosevej 8, 4320 Lejre, ejet af Kim Wamsler. Der er ikke samdrift med andre ejendomme.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Ejendommen Engskelgård er en ejendom med et relativt stort bygnings sæt bestående af hovedbygning samt ældre velholdte driftsbygninger et par øvrige driftsbygninger og en større svinestald. Anlægget er mod øst, syd og nord afskærmet af beplantning. Ejendommen ligger langt fra Hovedvejen mod vest samt Vibyevejen mod nordøst samt langt fra nærmeste naboer.

Ejendommen ligger uden for områder der i kommuneplanen er udpeget som landskabsområde og kulturhistorisk område.

Husdyrbruget ligger i landzone med ca. 265 fra gyllebeholder til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Birkevadsvej 9), der ligger syd for stalden. Nærmeste nabo der samler 7 andre beboelser til "samlet bebyggelse" er Højbyvej 48, der ligger ca. 775 m nord for stalden. Nærmeste byzoneområde, Rorup, ligger ca. 940 m vest for anlægget.

Ejendommen ligger i kuperet landskab, og der er ikke indkig til ejendommen fra landevejen (Hovedvejen) mod nordvest. Der er lidt indkig fra Vibyvejen mod øst. Der er desuden etableret beplantning rundt om ejendommens bygninger, som yderligere slører indsynet.

Idet der ikke sker bygningsmæssige ændringer, kommer ejendommen ikke til at syne anderledes eller mere markant i landskabet.

3.4.1 Generelle afstandskrav

	Afstand fra anlægget	Lovkrav min.
Ikke almen vandindvinding	>50 m	25 m
Almen vandforsyningsboring	>500 m	50 m
Beboelse på egen ejendom – eks. stald	50 m	15
Vandløb rørlagt, dræn, Viby Å	Ca. 130 m	15
Offentlig vej – privat fællesvej	Ca. 100 m	15
Naboskel	85 m	30
Nabobeboelse (Birkvadsvej 9)	Ca. 265 m	50
Samlet bebyggelse (Højbyvej 48, 1. hus)	Ca. 775 m	50
Nuværende eller fremtidig planlagt byzone eller sommerhusområde – Rorup	940	50
Levnedsmiddelvirkosomhed	>25	25

Tabel 4.

Alle afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Ejendommen ligger ikke indenfor byggelinjer eller fredninger.

3.5 Ammoniakemission

Ammoniakfordampningen fra staldanlæg og lager udregnes i det digitale ansøgningsystem.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2663,5	302,6	2966,1
Nudrift	1976,0	302,6	2278,5
8 års-drift	1902,4	302,6	2204,9

3.5.1 Naturpunkter

Ammoniakdepositionen på udvalgte punkter beregnes i det digitale ansøgningsystem. Der er foretaget en depositionsberregning i naturpunkter hhv. kat 1, 2 og kat 3 natur. Desuden er beregnet på naturområder (2 søer og en mose) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, da det potentielt kan indeholde bilag IV arter.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **2966,1** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **761,1** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **687,5** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
PNY vandsalamander	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,1	0,3
§ 3 PNY	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,1	0,5
Kat 3 PNY	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,2	0,2	0,8
§3 sø sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,4	2,4
Kat. 3 skov nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Kat. 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4
Kat. 3 overdrev syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
kat. 3 overdrev nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kat. 3 overdrev vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,4	1,0	5,7

Kategori 1-natur og 2-natur

Ejendommen ligger med mere end 1,5 km til de naturområder, der har den højeste naturværdi, hhv. Natura 2000 områder og kat. 1 og 2. natur.

Nærmeste Natura 2000 område ligger mere end 5 km fra anlægget.

Nærmeste kat. 1 naturområde ligger ca. 1,5 km nordøst for anlægget. Der er ikke andre husdyrbrug, der giver anledning til kumulation på naturområdet.

Nærmeste kat. 2 naturområde ligger ca. 1,8 km nordvest for anlægget.

Der er ingen merpåvirkning af disse naturområder fra anlægget. Den højeste totaldeposition på kat. 1 naturområderne er på 0,0 kg NH₃, mens der er en totaldeposition på kat. 2 natur på 0,0 kg NH₃.

Det lovgivningsmæssige krav om maksimalt 0,7 kg N pr. år kan overholdes, idet ingen af områderne får en merbelastning af ammoniak fra anlægget.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre deposition end 1,0 kg N/ha.

1 naturområde (en mose) får en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃. Det må dog formodes at påvirkningen af mosen fra de omkringliggende dyrkede marker bevirker en større belastning end den luftbårne ammoniak fra anlægget.

3.6 Lugtemission

Lugtgenekriterierne i forhold til hhv. enkeltbolig (Birkevadsvej 9), samlet bebyggelse (Højbyvej 48) og byzone (Rorup) er overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Birkevadsvej 9	0	FMK	158,4	158,4	368,1	Ja
 Højbyvej 48	0	NY	402,2	402,2	842	Ja
 Rorup By, Rorup	0	NY	541,5	541,5	971,4	Ja
 Øm By, Glim	0	NY	541,5	541,5	1665,1	Ja

□

3.6.1 Kumulation til naboer

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugtpåvirkning af naboer og byzone.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Fra et husdyrbrug kan der være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7 3.7.1 Støj

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg Eksisterende stalde	Tagflade	Hele døgnet	Vedligehold og rensning af ventilation
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 07.00-15.00 alle dage.	Lukket stald Rolig håndtering af dyr ved ind- og udlevering
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i foderlade.	Kører dagligt	
Korntørring	Indendørs anlæg eller gastæt silo	I høst og undertiden i løbet af vinteren	Lukket port
Kørsel med maskiner	Lastbiler med gylle til hhv. biogasanlæg (2 gange/ uge a 1 læs (38 m ³)) og udspretningsarealer. Kornvogne fra arealer til silo, m.m Diverse øvrige transportere	Almindeligvis i dagtimer. I højsæsonerne – hele døgnet.	Nyere traktorer har lavere støjudledning. Større vogne reducerer antallet af kørsler
Transporter af foder og dyr etc.	Til og frakørsel	Primært i dagtimer	Større læs, færre transportere

Gylletransporter er flest i højsæson, men der køres hele året til og fra biogasanlæg.

3.7.2 Støv

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder, korn og halm.

Foder håndteres i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne.

Al håndtering af foder sker kun indendørs. Desuden er der ikke åben port til foderladen.

Der er således meget begrænset mulighed for støv fra håndtering af foder og korn.

Transport på veje kan støve, især i tørt vejr. Adgangsvejen til ejendommen ligger ikke tæt på naboer, og øvrig transport sker på asfaltvej.

3.7.3 Lys

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen. Der er opsat lys ved udleveringsrum samt ved døre ud til det fri, som betjenes manuelt. Det normale tidsrum for belysning er fra 05.00-18.00. Dog kan der forekomme udlevering af dyr tidligere. Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af staldanlægget, hvorfor lys ikke forventes at medføre gener for omkringboende.

3.7.4 Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Korn og andet foder opbevares i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold omkring fodersiloerne der kan tiltrække skadedyr.

Der anvendes rovfluer til bekæmpelse af staldfluer.

Bekæmpelse af rotter er udliciteret til firma. Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkappe frem til afhentning til destruktion. Døde dyr afhentes af DAKA ca. 1-2 gange om ugen.

3.7.5 Transporter

Transporter til og fra ejendommen kommer fra hovedvejen mellem Ringsted-Roskilde til ejendommens indkørsel.

Antal transporter årligt	FØR	EFTER	Tidsrum
Gylletransport med lastbil	235 samt ca. 200 til og fra biogasanlæg	250 samt ca. 200 til og fra biogasanlæg	Transport til og fra biogasanlæg samt i sæsonen til udbringningsarealer
Levering af brændstof	2	2	
Foder transporter (minerale, soja)	40	40	Hverdage 06-18
Ind- og udlevering af dyr	104	104	Hverdage 06-18
Afhentning af døde dyr	52	52-104	Hverdage 06-18
Afhentning af affald	50	50	Hverdage
Diverse (dyrlæge, konsulent mv.)	12	12	Hverdage 8-17
Antal årligt	695	710-762	
Gns pr dag	2,0	2,0	

Tabel 5

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdage, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret. Dog vil der løbende være transport af gylle til og fra biogasanlæg.

Der var før ændringen ca. 700 årlige transporter og med en mindre ændring af produktionen ca. 700-750 årlige transporter.

Det vurderes at der ikke vil være et mærkbart øget antal kørsler som følge af ansøgningen, da der er tale om en meget beskeden ændring i eksisterende stalde. Udbringning af gylle foregår over forholdsvis få dage om året. De øvrige transporter er faste transporter, der kører til og fra ejendommen.

I før situationen er der ca. 2 transporter i gns. pr. dag og i efter situationen er der ligeledes ca. 2 transporter om dagen.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkappe, før de afhentes til destruktion.

Døde dyr afhentes af DAKA efter behov, og som regel 1-2 gange om ugen. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag.

3.8.2 Affald

Affald fra produktionen består hovedsagelig af tomme sække (papir og plast, big-bag), papkasser fra leveringer af f.eks. sprayflasker og medicin. Affaldsprodukter fra svineproduktionen er tomme sprayflasker fra mærkning samt veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker).

Affald sorteres og alt brændbart affald opbevares i container, og afhentes eller afleveres til genbrugsstation.

Veterinært affald afsættes til kommunal affaldsordning.

Ikke brændbart affald så som lysstofrør, sprayflasker, batterier etc. sorteres og afleveres til kommunalt genbrug.

Gammelt jern (ca. 500 kg årligt) afsættes til produkthandler.

Håndtering af affald følger retningslinierne i kommunens affaldsregulativ.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Der drives ikke markdrift fra ejendommen.

Der er 1 dieselolietank på 1.200 l., som anvendes til oliefyr i stalden.

Medicin til anvendelse i produktionen opbevares i medicinskab i forrum til stalden. Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering på genbrugsstation.

Der er ingen oplag af spildolie på ejendommen, da der ikke er markdrift.

3.8.4 Energiforbrug

Ressource	EFTER kWh	FØR	
Elforbrug oplyst/forventet (hele ejendom)	Ca. 85.000	Ca. 85.000	

Ejendommens elforbrug går til ventilation og belysning og drift af foderanlæg samt korntørring. Stuehuset opvarmes med varme fra kornfyr.

3.8.5 Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra egen vandboring.

Nedenstående normtal stammer fra håndbog i svinehold 2014. Disse tal er dog oftest ikke særlig valide, da det reelle vandforbrug er noget højere.

NORMTAL	EFTER m3	FØR m3
Drikkevand*	4.500	4.500
Drikkevandsspild*	360	360
Vaskevand (stalde)*	180	180
Staldtoilet, stuehus mv.	170	170
Vaskevand (maskiner)	0	0
Markvanding	0	0
Samlet vandforbrug normalt	5.210	5.210
Oplyst	7.400	7.400

*(Håndbog i svinehold 2014)

Forbrug er beregnet ud fra normalt 9.000 slagtesvin. Det forventes at vandforbruget til vask af stalde kan begrænses ved iblødsætning af stalde. Der er drikkeopper over fodertrug, hvilket betyder at spildet minimeres.

3.9 BAT-Ammoniakemission

BAT-kravet for ammoniakemission overholdes.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2664	303	2966
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2664	303	2966
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.966 kg NH₃/år og ammoniakemissionen er ligeledes på 2.966 kg N/år. BAT-kravet er hermed overholdt.

BAT-kravet er fastlagt i den tidligere godkendelse fra 2016.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

I dette afsnit redegøres for projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker, og hvilke foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

Ejendommen med produktionsanlæg er placeret i landzone øst for hovedlandevejen mellem Ringsted og Roskilde. Ejendommen er mod øst omgivet af afskærmende beplantning og mod syd og vest er der delvist afskærmet med beplantning.

Ejendommen med stalde, gyllebeholdere og øvrige anlæg ligger som et samlet hele og vil derfor ikke syne markant i landskabet.

Der er tale om godkendelse af produktion i eksisterende stalde. Det vurderes at disse ikke har en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

I lovgivningen er der faste krav til begrænsning af ammoniakemission, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

I dette projekt er der delvist spaltegulv i alle staldafsnit, (på nær udleveringsrummet, som er med fulddrænet gulv) og eksisterende stalde overholder som udgangspunkt BAT-kravet.

Det er vurderingen af anlæggets emission af ammoniak er acceptabel i forhold til at overholde BAT-kravet.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Alle naturområder ligger i så god afstand fra anlægget, og det faktum at der ikke er sket en væsentlig udvidelse af anlægget ift. 8-års produktionen, betyder at der ikke sker en merbelastning.

Totaldepositionen på nærmeste kat 1, der ligger 1,5 km fra anlægget er på 0,0 kg NH₃/ha/år, hvilket er væsentligt under genegrænsen. Der er en afsætning på 0,0 kg NH₃/ha/år på nærmeste kat. 2 område.

For øvrige lokaliteter viser beregningerne, at på nær en mose, vil hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Den pågældende mose vurderes imidlertid at være langt mere påvirket af (og tilvænnet til) den næringsstofbelastning, der kommer fra de omkringliggende dyrkede marker.

Det vurderes derfor, at projektet i kraft af sin begrænsede størrelse, og de tiltag der er foretaget for at begrænse ammoniakemissionen ikke vil påvirke hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler.

4.4 Lugtgener for omboende

Lugten fra staldanlægget overholder lugtgenekriterierne til såvel enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone.

Derudover sørges det for, at ejendommen holdes rengjort og ryddelig uden oplag af lugtfremkaldende stoffer.

Det er således vurderingen, at ansøger har foretaget de nødvendige tiltag for at imødegå lugtgener.

4.5 Støjgener

Da denne ansøgning primært drejer sig om at kunne udnytte staldanlægget optimalt, sker der ikke en markant udvidelse af produktionen.

De væsentlige daglige støjkloder kommer fra transport. Støj fra anlægget så som ventilation og korntørring vil kunne belaste de nærmeste omgivelser. Ventilationsanlægget vedligeholdes og efterses for at køre bedst muligt og støje mindst muligt. Foderanlæg er placeret indendørs i foderladen og der er lukket port. Korntørring i planlager sker indendørs.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke vil være til gene for naboerne.

4.6 Støvgener

Støv fra produktionen vil forekomme ved håndtering af foder og korn samt ved kørsel på veje, der afgiver støv. Der er imidlertid 265 m til nærmeste nabo, så det forventes ikke at naboen påvirkes af støv.

Det vurderes, at støv fra produktionen ikke vil påvirke naboerne. Støv i stalden er en problemstilling relateret til arbejdsmiljø.

4.7 Lyspåvirkninger

Der vil ved den normale daglige drift være lys i staldene fra 6 til 22. Derudover er der lys ved udleveringsrum, døre ud til det fri samt indkørsel. Der er ikke arbejdsprojektør på ejendommen.

Det vurderes at lys fra bedriften ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende.

4.8 Skadedyr

Skadedyr som fluer og rotter kan være til gene for naboer og i særlige tilfælde udgøre et sundhedsmæssigt problem. Der henvises til afsnit 3.7.3, hvor tiltag er nærmere beskrevet.

Såvel forebyggende initiativer som rengøring af stalde og foderanlæg samt rengøring af plads til døde dyr som direkte bekæmpelse af skadedyr vil være med til at reducere mulige gener. Aktuelt er rottebekæmpelse udliciteret til firma der har opstillet og tilser rottekasser på ejendommen.

Det vurderes at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer knyttet til driften af ejendommen.

4.9 Transporter

Den ønskede drift er reelt en fortsættelse af nudriften med en optimeret udnyttelse af staldanlægget, samt mulighed for at skifte mellem smågrise og slagtesvin. Det giver mulighed for at have lidt flere smågrise og/eller slagtesvin i anlægget, og hermed øges gylleproduktionen lidt.

Samtlige transporter til og fra Engskelgård kører til hovedlandevejen. På strækningen fra ejendommen til Hovedvejen ligger ikke andre beboelser, der kan blive generet af trafikken. Gyllevognene har en kapacitet på minimum 20 t.

Hovedparten af transporterne sker med lastbil. Selve hovedvejen er stærkt trafikeret, og transporterne fra Engskelgård vil ikke have en væsentlig betydning. Mange gyllekørsler er til omkringliggende arealer.

Samlet vurderes det, at transport til produktionen ikke vil medføre væsentlige gener.

4.10 Energi

Bedriftens energiforbrug søges holdt nede ved at anvende de mest energirigtige løsninger. Ventilationsanlæggene holdes rene og der sørges for at ventilationen fungerer optimalt. Bolig opvarmes med kornfyre. Der udskiftes løbende til LED-lys.

Det er vurderingen at der på anlægget sørges for at reducere anvendelse af energi.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Vandforbruget er beregnet ud fra normalt. I den aktuelle besætning reduceres vandforbruget ved iblødsætning af stalde før vask samt vask med varmt vand. Desuden reduceres spildet ved placering af drikkekopper over trug. Vandforbruget følges løbende så evt. lækage på vandrør opdages. Det vurderes på den baggrund af der i projektet er gjort tilstrækkeligt for at begrænse vandforbruget på ejendommen.

Ejendommen forsynes med vand fra eget vandværk og ligger i område med drikkevandsinteresser, men der er ikke følsomme indvindingsområder i nærheden.

Et evt. let øget vandforbrug på ejendommen vurderes ikke at have betydning på overfladevand (søer og åer).

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da der ikke er nyligt fravænnede smågrise på ejendommen, er der ikke problemstilling omkring anvendelse af medicinsk zink.

Al husdyrgødning fra svineproduktionen er gylle, bortset fra en mindre mængde dybstrøelse fra høneholdet. Alt gyllen afsættes til biogas og kommer retur.

Der vurderes ikke at være særlige forhold omkring arealer og jordbund der indikerer, at husdyrbruget udgør en risiko for påvirkning af disse.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere genepåvirkninger.

Drift af en svineproduktion har generelt og med den nuværende viden ikke nogen betydning for menneskers sundhed.

4.14 Alternative løsninger

Ansøger ejer kun den ene ejendom med en slagtesvineproduktion. Da der ikke sker nybyggeri, og ny viden har godtgjort, at ammoniak- og lugtemission er uafhængig af antal grise på et givent produktionsareal, vil det ikke give mening at man som alternativ skulle starte produktion et andet sted.

Den ønskede produktion er en tilpasning, hvor ejendommens eksisterende produktionsreal udnyttes fuldt ud. Der er derfor ikke reelle alternativer til den ønskede drift.

4.15 Oplysninger om konsulent

Cand. Agro., Miljøkonsulent Heidi Ledskov

hsl@vkst.dk

tlf.: 5148 9081

Rådgivningsvirksomheden VKST, CVR: 35448020

Fulbyvej 15, 4180 Sorø, www.vkst.dk

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget.

Husdyrbruget er et IE-brug da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Hvis ejendommen mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil gyllebeholderen blive tømt, staldene vil blive rengjort og fodersiloer vil blive tømt og rengjort. Udtjent inventar og udstyr bortskaffes, foderanlæg tømmes og gylle udbringes på markareal. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt bliver der anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Der anvendes hjemmeblandet foder, hvor der anvendes eget korn og indkøbes soja, mineraler.
- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst en gang årligt gennemgås foderplaner for optimering.
- Foderet indeholder fosfor- og råprotein inden for de vejledende normer.
- Foder er tilpasset dyrenes aldersgruppe for at opnå optimal fodertildeling, og man undgår unødigt overforbrug af næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

5.2.1 BAT-Energi

Energiteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. På ejendommen er følgende tiltag iværksat:

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- De enkelte staldafsnit udtørres efter vask, inden der indsættes nye grise.
- Der anvendes højtryksrensere ved vask af stalde. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, og tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.

5.2.2 BAT-Vand

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkekopper er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkekopper placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnpler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

5.2.3 Management og egenkontrol

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
  - Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
  - Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
  - Affald sorteres og bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
  - Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspredning af gylle.
  - Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
  - Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
  - Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
  - I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
  - Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.
  - Der laves årligt en miljøledelsesplan.
-
- CHR skal være ajourført med besætningens til- og afgang af dyr.

- Der skal være modtagekontrol af foder i form af følge- og indlægssedler. Faktura gemmes i 5 år.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning.
- Der skal være dokumentation for alle udførte dyrlægebesøg. Besøgsrapporterne gemmes i 5 år.
- Ved anvendelse af medicin skal der føres behandlingsbog, og skriftlige anvisninger fra dyrlægen skal foreligge.
- Funktioner af mekanisk og automatisk udstyr, der har betydning for svinenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres hver dag, og eventuelle fejl eller mangler skal snarest afhjælpes.
- Der skal være dokumentation for, at døde dyr afhentes af godkendt destruktionsvirksomhed.

6. Konklusion

Projektet overholder alle generelle afskæringskriterier der er opstillet i forhold til godkendelse af husdyrbrug og påvirkning af naboer med lugt og naturområder med ammoniak. Anlægget benytter staldsystemer og ventilation, der reducerer belastninger i form af lugt og ammoniak fra anlægget.

Med de nævnte tiltag vil projektet ikke indebære væsentlige virkninger på miljøet.